

N:o 18.

Ank. till Riksd. kansli den 27 febr. 1900, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion angående tillägg till § 17
i förordningen om kommunalstyrelse på landet.*

Lagutskottet har till behandling fått mottaga en inom Andra Kam-maren af herr *N. Andersson* i Pettersborg afgifven motion, n:o 7, af följande lydelse:

»Kongl. Maj:ts nådiga förordning om kommunalstyrelse på landet föreskrifver visserligen revision af de kommunala räkenskaperna, men då nämnda förordning icke lägger hinder i vägen för att kommunal-nämnds ledamöter eller andra redovisningsskyldiga väljas till revisorer, så måste medges, att garantierna för en opartisk revision icke äro till-räckliga, helst då man tager i betraktande, att vid revisorsvalet nämndens ledamöter äro berättigade deltaga i valet. Om nu någon oegentlighet skulle förefinnas i de kommunala räkenskaperna, så ligger det nära till hands, att nämndens ledamöter söka att genom sina i regeln höga röstetal inverka på valutgången, så att granskningen kan blifva efter deras sinne. Då det väl måste anses ostridigt, att närmare lagbestäm-melser i detta hänseende äro behöfliga, vågar jag taga Riksdagens uppmärksamhet i anspråk genom att föreslå, att § 17 af Kongl. Maj:ts nådiga förordning om kommunalstyrelse på landet af den 21 mars 1862 måtte erhålla följande tillägg:

17 §.

»Tre ordinarie kommunalstämmor — — — — —

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 skall ske å vinterting.»

Till revisorer kunna icke väljas de som äro ledamöter i kommunalnämnd eller i kommunalfullmäktige eller de, som äro redovisningsskyldige inför kommunen; och ege de ej heller rätt att deltaga i val af revisorer.»

Det är, enligt utskottets åsigt, alldeles själfklart, att de, som handhafva en förvaltning, ej böra vare sig deltaga i val af revisorer för granskning af denna förvaltning eller själfva fungera såsom revisorer deraf, och utskottet vågar hålla före, att detta i regel iakttages oafsedt huruvida det blifvit genom uttryckliga lagbestämmelser fastslaget eller ej. Den naturliga känslan af det principiellt oegentliga och otillbörliga uti ett motsatt förfarande är, efter utskottets mening, i allmänhet tillfyllest att förhindra deltagande i revisorsval och mottagande af revisorsuppdrag från deras sida, hvilkas förvaltningåtgärder skola utgöra föremål för revisorernas granskning.

Å andra sidan måste det dock betecknas såsom en brist hos lagstiftningen, om denna ej genom bestämda föreskrifter förebyggt missbruk i angifna hänseende. I likhet med motionären anser således utskottet, att förordningen om kommunalstyrelse på landet bör innehålla uttryckligt förbud för kommunalnämnds ordförande och ledamöter samt öfriga inför kommunen redovisningsskyldige personer att deltaga i val af revisorer för granskning af kommunalförvaltningen eller att åtaga sig dylikt revisorsuppdrag.

Deremot synes motionären hafva gått för långt, då han ifrågasatt, att äfven kommunalfullmäktiges ledamöter såsom sådana skulle betagas valrätt och valbarhet vid öfremälda revisorsval. Kommunalfullmäktige äro nemligen ej någon sådan *förvaltande* myndighet, hvars räkenskaper och förvaltning enligt 72 § af förordningen om kommunalstyrelse på landet skola af revisorerna granskas; kommunalfullmäktige äro i stället en med kommunalstämmas rätt och befogenhet, med vissa inskränkingar, *beslutande* myndighet och hafva i denna egenskap sig förelagdt

att utse revisorer för granskning af kommunalnämndens och andra af kommunalstämma eller kommunalfullmäktige tillsatta styrelsers räkenskaper och förvaltning.

Går motionen således i detta afseende för långt, bör å andra sidan ej förbises, att densamma i andra hänseenden är af alltför ringa omfattning.

Samma brister, som, enligt hvad ofvan sagts, känneteckna förordningen om kommunalstyrelse på landet, vidlåda nemligen äfven andra kommunalförfattningar; och det synes ej vara skäl att ensidigt rubba den likformighet emellan dessa hvarandra närstående författningar, som för närvarande förefinnes. Åtminstone bör efter utskottets åsigt förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i antydt hänseende ändras samtidigt med förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Härom föreligger för närvarande ej något förslag, och får utskottet alltså, under åberopande af det anförda, hemställa,

att ifrågavarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda

Stockholm den 27 februari 1900.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

af herr *Hedenstierna*, som ansett, att utskottet bort tillstyrka skrifvelse i motionens syfte.

Herr *Leman* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
